

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก
ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ฝ่ายพัฒนากฎหมาย
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. ความเป็นมา

- มติ ครม. ๔ ม.ค. ๕๕ ให้ สคก. เร่งรัดพิจารณาปรับปรุงกฎหมาย เพื่อเอื้อต่อการประกอบธุรกิจ โดยการลดขั้นตอนและลดการขออนุญาต ที่ไม่จำเป็น เช่น การกำหนดระยะเวลา การดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ ไว้ในกฎหมาย กำหนดให้มีการพิจารณาร่วมกันระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้แล้วเสร็จในคราวเดียวกัน โดยมีมาตรฐานการพิจารณา เป็นอย่างเดียวกันและลดการอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สคก. ยกร่างกฎหมายกลางเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการขออนุญาตดำเนินการเรื่องต่าง ๆ โดยเริ่ม พิจารณาเมื่อ ๙ ต.ค. ๕๕ แล้วเสร็จ ๒๓ ม.ค. ๕๖

- สคก. ได้จัดรับฟังความคิดเห็นเมื่อ ๑๕ ส.ค. ๕๖ มีผู้แทนภาครัฐ องค์กรอิสระ และเอกชนเข้าร่วม

๒. ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย

การอนุญาต การจดทะเบียน หรือการแจ้งตามกฎหมายต่าง ๆ (มาตรา ๓)
ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้ (มาตรา ๕)

- ➔ รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี
- ➔ การพิจารณาของศาลและการบังคับคดี
- ➔ กระบวนการยุติธรรมทางอาญา
- ➔ การอนุญาตตามกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ➔ การอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหาร
- ➔ การดำเนินการอื่นที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๕ วรรคสอง)

๓. สาระสำคัญของกฎหมาย

(๑) สร้างความโปร่งใส ชัดเจน ในขั้นตอนและกระบวนการ รวมทั้งความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ (Transparency)

- หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำคู่มือการขออนุญาตสำหรับประชาชน (มาตรา ๗)

- หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนด และพิจารณาอนุญาตให้แล้วเสร็จตามเวลาที่ระบุในคู่มือสำหรับประชาชนและแจ้งผลการพิจารณาต่อผู้ยื่น (มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

- กำหนดผลในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอดำเนินการ/ไม่ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๘ และมาตรา ๙)

(๒) สร้างความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ (Accountability)

- เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบในผลของการปฏิบัติหน้าที่ (มาตรา ๘ วรรคสาม และมาตรา ๑๐ วรรคสี่)
- เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานกิจการที่ได้รับอนุญาต และดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เมื่อมีการร้องเรียน หรือพบว่ามี การฝ่าฝืน (มาตรา ๑๓)

(๓) สร้างประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความคุ้มค่าเงิน และการตอบสนอง
(Efficiency, Effectiveness, Value-for-money, Responsiveness)

- คณะรัฐมนตรีสามารถกำหนดให้การชำระค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้ (มาตรา ๑๒)
- กำหนดให้ส่วนราชการจัดให้มีศูนย์บริการร่วม (มาตรา ๗ วรรคสี่)
- กำหนดให้จัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต (มาตรา ๑๔)

(๔) สร้างหลักความชอบด้วยกฎหมาย (Legitimacy, Rule of law)

- ให้มีการทบทวนความจำเป็นในการใช้กฎหมาย (มาตรา ๖)
- ไม่ให้นำกฎหมายที่ใช้บังคับในภายหลัง ซึ่งเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ไปจากที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน มาใช้กับการยื่นคำขออนุญาตที่ได้ยื่นไว้ก่อน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นประโยชน์ต่อผู้ยื่นคำขอ (มาตรา ๑๑)

ถาม - ตอบ

แสดงความคิดเห็น